

СТАНОВИЩЕ

От: *проф. д-р Николай Христов Щерев;*

научна специалност: 05.02.18 Икономика и управление, 3.8. Организация и управление на производството

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност **Икономика и управление (селско стопанство)**

Автор на дисертационния труд: **ИВАНКА СТОЙЧЕВА ЖЕКОВА**
*катедра „ИКОНОМИКА“, СТОПАНСКИ
ФАКУЛТЕТ, ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ-Стара Загора*

Тема на дисертационния труд: **ИКОНОМИЧЕСКА ОЦЕНКА НА РЕГИОНАЛНАТА
ОТРАСЛОВА СТРУКТУРА**

Основание за представяне на становището: участие в състава на Научното жури съгласно Заповед на Ректора на **ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ-Стара Загора**.

1. Актуалност на проблема

Безспорно темата на дисертационния труд може да се определи като особено актуална в съвременните бизнес условия – възможностите за растеж на регионалната и националната икономика в резултат на концентрация и специализация на отделните региони. Решаването на тези въпроси набират все по-голяма необходимост, особено ще се отнася за регионалната специализация на отделните страни в рамките на ЕС и пълноправното членство на страната в него.

Разбира се, независимо че за регионалното развитие е резултат на години традиции в икономическите, социалната и политическата сфери, разбирането на регионалните различия и възможностите за постигане на растеж чрез насърчаване на отделни производства за сметка на други е важен инструмент за растежа на всяка една икономическа система, вкл. и за България. Нещо повече, това разбиране, свързано с доказателствена подкрепа, може да обясни икономическото изоставане на източно-европейските страни спрямо централна и западна Европа, както и сериозното икономическо изоставане на Северозападните и северноцентралните общини в България спрямо южноцентралните, югоизточните общини и столицата. На тази основа, представеният дисертационен труд, както и използвания от докторант **ИВАНКА СТОЙЧЕВА ЖЕКОВА** методически инструментариум, са необходими и важни за оценката на потенциала на отделните производствени специализации по страни от ЕС и по общини в България. При това, предварителната оценка е, че в дисертационния труд и представеният автореферат към него докторантката е представила и аргументирала с подходящи авторови тези, обосноваващи да се оцени ролята на регионалната отраслова структура за формиране на висок икономически растеж в България.

2. Обща характеристика на научното изследване

Дисертационният труд на тема **„ИКОНОМИЧЕСКА ОЦЕНКА НА РЕГИОНАЛНАТА ОТРАСЛОВА СТРУКТУРА“**, представен от **ИВАНКА СТОЙЧЕВА**

ЖЕКОВА, е с общ обем от 235 страници като е структуриран в Увод, 3 глави, изводи и заключение. В дисертационния труд са представени 35 таблици и 16 фигури като извън основното тяло са изведени 10 приложения. Библиографската справка включва 219 литературни източника, от които 37 на български език и 182 чуждоезични.

В структурно и в съдържателно отношение представеният от *ИВАНКА СТОЙЧЕВА ЖЕКОВА* дисертационен труд е балансиран като са представени: първо, основните теоретични основи на оценката на регионалната и отрасловата структури и тяхното влияние върху растежа на икономиката (първа глава на ДТ); второ, методически и приложен инструментариум за оценка и анализ на специализацията по региони и по специализации в рамките на ЕС (втора глава); трето, оценка на факторите и ограниченията, определящи регионалната и секторната специализация в страната (трета глава на ДТ).

Структурната цялостност и логическата обвързаност на отделните структурни елементи на дисертационния труд са добре представени и защитени чрез ясна и разбираема концептуалната рамка. При това, цялостната концепция, върху която е изградено дисертационното изследване, може да се оцени високо. Основание за високата оценка са:

- Обектът и предметът са коректно дефинирани;
- Основната цел и задачите са точни, ясни и логически обвързани с водещата изследователска теза;
- Дефинираната теза на ДТ от докторанта е точна и може да бъде проверена чрез избрания методологически инструментариум.

3. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Съдържанието на дисертационния труд позволява да се оцени високо компетентността на докторантката по отношение на теорията, методиката и приложните аспекти на избраната тема.

Представените за рецензирани материали: дисертационен труд, автореферат и публикации по ДТ потвърждават напълно съдържащите се в дисертационния труд научни и научно-приложни приноси. Подкрепям изведените в автореферата приноси:

- Научни приноси
 - Научна систематизация и критичен преглед на теоретични виждания относно структурния подход в исторически план и в контекста на икономика основана на знанието в условията на съвременните предизвикателства;
 - На основа на литературно проучване е разработен авторски подход и е адаптиран към нуждите на целенасочена национална и регионална политика за групиране на региони по критерии за оценка на регионални структурни различия.
- Приложни приноси
 - Апробиран е практико-приложен модел, включващ комплекс от статистико-икономически методи, чрез който са изведени ключови факторни влияния, обуславящи регионалните социално-икономически различия;

- На основата на приложния анализ са изведени съществени закономерности и тенденции, свързани с равнището, динамиката и структурата на регионалните и отраслови различия, които могат да се използват за целенасочено структуриране и регулиране на икономиката с оглед постигане на устойчив икономически растеж;
- На основата на обобщенията и изводите са направени препоръки за създаване на по-благоприятни условия за формиране на отраслова стопанска структура на национално и регионално ниво, която да даде тласък на икономическо развитие на основата на интелигентен и устойчив растеж.

Нещо повече, посочените приноси са с висока значимост за теорията и за практиката като те биха могли да се отнесат към следните две групи:

- обогатяване, конкретизиране и прецизиране на съществуващи научни и приложни знания по предмета на дисертационното изследване;
- приложение на съществуващи методи за решение на конкретен проблем за точно определен обект с формулирани изводи и препоръки за практиката.

4. Критични бележки, препоръки и въпроси

Общото ми положително становище е свързано с установената висока оценка за постиженията в дисертационния труд, както и от факта, че в дисертационния труд не се откриват съществени пропуски и неточности.

Може да се даде един въпрос:

- Съобразно получените резултати от регионалната и секторна специализация в България, как бихте оценили регионалните приоритети на Иновативната Стратегия за Интелигентна Специализация (ИСИС) в България?

5. Заключение

Предложеният дисертационен труд от *ИВАНКА СТОЙЧЕВА ЖЕКОВА* на тема „*ИКОНОМИЧЕСКА ОЦЕНКА НА РЕГИОНАЛНАТА ОТРАСЛОВА СТРУКТУРА*“ напълно отговаря на изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото прилагане.

Общата ми оценка е, че дисертационният труд представлява самостоятелно завършено авторско изследване, при което изследователските задачи са успешно изпълнени, а основната цел е постигната. Основните теоретични и приложни резултати на дисертационния труд, както и откритите реални научни и научно-приложни приноси в него, позволяват да се даде висока обобщена оценка на дисертационния труд.

Като имам предвид изброените по-горе характеристики на дисертационния труд, както и посочените приноси в него, с пълна убеденост препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да присъдят *ИВАНКА СТОЙЧЕВА ЖЕКОВА* образователна и научна степен „**ДОКТОР**“ по научна специалност *Икономика и управление (селско стопанство)*.

Заличено!

15 Ноември 2021 г.
гр.София

Член на научното жури

/проф.д-р Николай Щерев/